

Slovo k povzbuzení na čtvrtek 1. ledna 2026, na **slavnost Matky Boží, Panny Marie**
Biblická čtení: Nm 6,22-27; Ž 67; Gal 4,4-7; Lk 2,16-21

Milé sestry, milí bratři,

rok co rok se připomíná, jak **dnešní den** je duchovně pozoruhodný a bohatý...

Zaprvé je **posledním dnem vánočního oktávu** prodlužujícího oslavu Kristova **narození** na osm dní. K tomu se vztahuje první část dnešního evangelia. Znovu nás přenesla do **Betléma**, kam přispěchali pastýři «a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích».

Zároveň je ale již **osmým dnem poté**. Osmého dne po narození měl být v Izraeli každý chlapec **obřezán** a dostával své jméno. Tak je obřezán i **Kristus** a dostává jméno **Ježíš**, doslova „Bůh je spása“. O této události byla poslední věta dnešního evangelia. Dříve se proto 1. ledna slavil svátek **Obřezání Páně**.

Zatřetí je dnešek i **prvním dnem** nového občanského **roku**, což liturgie také zohledňuje, a to zvláště v prvním čtení s **árónským** požehnáním z knihy Numeri.

Především však dnes máme **slavnost Matky Boží, Panny Marie**. Ve čtení druhém z listu Galaťanům jsme slyšeli: «Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna **narozeného z ženy**». A hlavně celá dnešní bohoslužba **mateřství Panny Marie** připomíná a slaví. «Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, abychom tě chválili a oslavovali a abychom ti děkovali také za blahoslavenou Matku, Pannu Marii, **zvláště dnes**, když slavíme její **mateřství**» se modlí kněz v prefaci.

Panna Maria se stala lidskou **branou**, jíž do dějin jedinečně sestoupil **Boží Syn**. Maria se stala Ježíšovou **matkou**. Z ní Slovo přijalo tělo, Boží Syn **lidství** se všim, co k němu patří. A protože **Božství a lidství** jsou v **Kristu** nerozlučitelně, neoddělitelně a nesmíšeně spojeny v **jedné osobě**, jak vyznává Koncil chalcedonský, můžeme jeho **lidskou matku Marii** nazývat i Matkou Boží, **Bohorodičkou** (*Theotokos*), jak tak věroučně učinil již Efezský koncil roku 431, třetí v pořadí.

A protože Kristus do svého **lidství** zároveň přijal **nějak i to naše**, můžeme Pannu Marii vzývat i jako **matku naši** a **matku církve**, jak učí se zvláštním důrazem poslední koncil, Druhý vatikánský.

Mariino mateřství je i hlavním **důvodem** všeho, co se v souvislosti s Marií stalo, co o ní čteme na stránkách Nového Zákona, co o ní věříme a vyznáváme, proč ji oslavujeme a vzýváme. Boží mateřství Mariino je i **příčinou** toho, že ji «budou blahoslaviti všechna pokolení», oně „nadúcty“ (*hyperdouleia*), která je jí od starokřesťanských dob prokazována. Je to hlavní téma a jméno i dnešní slavnosti, zakončující oktáv Narození Páně.

Panna Maria je jakýmsi **mateřským středem** vánočních událostí evangelia. Dokonce se dá říci, že se stala i jakýmsi zčlověčením „**mateřské tváře Boha**“. Protože se stala Božímu Synu, Dítěti Ježíši **matkou**, matkou obrazu Boha na zemi. A protože se stala **chrámem Ducha svatého**, kterým otěhotněla. On, třetí Boží, je totiž primárně „mateřskou tvář Boha“, *ruah Jahve*, v hebrejštině ženského rodu.

Mariina **mateřská něha**, kterou zvláště o Vánocích opěvujeme, proto v sobě **cosi z mateřské tváře Boží** opravdu nese. Ostatně i proto začala být vzývána v pozdější mariánské mystice tituly původně příslušejícími Duchu svatému; Utěšitelkou, Přímiluvkyní a podobně.

Maria nám může být i následující trojí **inspirací**...

«**Maria všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom**» slyšíme v dnešním evangeliu. Boží zjevení, pravdy víry, Boží zjevování se za všemi událostmi, **Boží tajemství** se

dají jen nepatrně **proniknout** a **analyzovat** světlem **rozumu**. Je lepší je nejprve **uchovávat v srdci a rozvažovat** o nich, ne nepodobně Marii. Jde-li skutečně o **Boží pravdy**, jak nám je předkládá evangelium, je třeba je nechat nejprve **žít a růst** v nás samotných, jakoby **otěhotnět jimi**. Máme se pokusit nejprve **stanout před Bohem** a pak teprve podle toho nějak také **jednat**. Vždy s pokorným **chvěním**, **zda** Boží pravdy vůbec vnímáme, zda je necháváme v sobě žít, zda se v tom či onom nemýlíme, zda své sobecké nezaměňujeme za laskavé Boží. Což se zpravidla pozná podle toho, co z nás **vyjde**...

Maria je **žena**, z níž se narodil Kristus. Lidská **duše (psýché)** je také ženského rodu, **ženěmatce** má být nějak **podobná**. Maria je žena, která přijímá Boží símě, vtělenou lásku, otěhotní jí, zasvětil jí svůj život, ji porodí do světa a pro ni žije. Taková by měla být i naše duše. Měla by **otěhotnět Boží láskou** Kristem, aby se z ní znovu rodila do světa. Stále znovu a znovu. V **dobrych skutečích**, pro které se člověk **rozhodne**...

Maria se stala **matkou živých**, Novou Evou. Protože porodila Boží život, Krista. Dala mu **lidský život** a mateřsky mu dopřála se rozvinout. **Ježíš posvětil** a k největší možné dokonalosti přivedl lidský život, připodobnil jej Bohu. **Život** je vždy čímsi Božím, ve světě Bohu nejpodobnějším, protože **Bůh** sám je **Životem**. Je **pohybem lásky** uvnitř sebe i navenek. Pro **člověka** by život měl být nejen pohybem společným všem živým tvorům, ale i **pohybem lásky** k Bohu, lidem a světu. Jen jako **milující** může být **člověk** skutečně **živý**, aspoň trochu Božsky živý. **Ježíš** je toho **Boží vzor**. **Maria** je v tom lidskou matkou, vzorem i přímluvkyní, průvodkyní po cestě (*hodegetrix*). Aby i naše **duše**, navzdory svým slabostem, zatoužila **láskou** dávat světu kolem sebe **život**...

Milé sestry, milí bratři, snad by nás tyto **mariánské momenty** mohly aspoň nějak inspirovat. A třeba i vyústit do určitého novoročního **předsevzetí**.

Zkusme přijmout za své, že Boha **rozumem nepojmeme**, nebo jen velmi málo, že je možná důležitější se snažit Boží pravdy uchovávat především ve svém **srdci**.

Zkusme v sobě probudit touhu, aby se naše **duše** otevřela Bohu. Jako se **lůno Mariino** otevřelo Božímu Duchu a porodilo světu Boží Dítě. Aby i naše duše **otěhotněla láskou**, často křehkou a bezbrannou, a pak ji laskavostí a milosrdenstvím, někdy i něhou, **rodila** do světa.

Zkusme chtít být více **dárce života**, což se také děje jedině **láskou**. Protože Láska je Bůh, který je i Životem i Nejvyšším dobrem.

Dívejme se při tom na Boha, **Boží Dítě Ježíše**, ale i na **Pannu Marii**, lidskou reprezentantku „mateřské tváře Boží“, prototyp toho krásného, co se s lidskou **duší** stane, když **přijme Boha**.